

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): etóři - arin, emóřsu priša
Arrieta: arin joan
Bakio: arin im
Bermeo: iβiłj arin
Berriz: artu - priša, βiřkóřtu
Bolibar (Markina-Xemein): biřkóřtu
Busturia: arin iβili
Dima: priše artu, iβili - βiřkoř, iβili - arin
Elantxobe: arin iβili
Elorrio: goášen arin
Errigoiti: eyřsu arinau, kořidu
Etxebarri: prišařtu, arin
Etxebarria: Ğtóri řařteř arin, biřkoř xum (biau), arin xum (biau)
Gamiz-Fika: arin ein, *uřđúřitu
Getxo: arin
Gizaburuaga: arin
Ibarruri (Muxika): lířto
Kortezubi: ayúđo
Larrabetzu: artuřsu priša, *arín
Laukiz: arin řsu
Leioa: arin
Lekeitio: arin
Lemoa: gwašen arin, arin ein
Lemoiz: arin
Mañaria: biřkor xúen
Mendata: arin
Mungia: priša artu, arin ein
Ondarroa: etóri arin
Orozko: góřan arin
Otxandio: aréřn iβili
Sondika: iβilřite lířto
Zaratamo: éřsu arinau
Zeanuri: arin
Zeberio: iβili řates arin
Zollo (Arrankudiaga): arin, priřiemoiřsu
Zornotza: ibili řařte arinau

Araba

Aramaio: aβil ayuro

Gipuzkoa

Aia: askař iβili
Amezketta: ayuro múř
Andoain: goásemásué askař
Araatz (Oñati): artuřsu priša, *lařřter eyin
Arrasate: iβili ayúđo

Arroa (Zestoa): móřttwim, mořttú, askař
Asteasu: askař Ğtóri, iβiłjař askař
Ataun: iβili - askař, askař iβili
Azkoitia: iβiłj - ayuro, askař iβili
Azpeitia: askař (?)
Beasain: iβili - askař
Beizama: mwittu, *askař iβili
Bergara: gosak biřkóř
Deba: askař iβili, *ayúrořiβili, *ayúró
Donostia: askař iβili
Eibar: biřkóřtu
Elduain: múř řatté:s
Elgoibar: Ğtóri askař
Errezil: askař iβili, řřkař iβili, móřttu
Ezkio-Itsaso: preřaka, askař
Getaria: askař
Hernani: ayuro, *kóřika in
Hondarribia: askař, ayuro
Ikaztegieta: askař, preřaka
Lasarte-Oria: iβili askař
Legazpi: askař, ayúđo, biskoř
Leintz Gatzaga: ayúđo iβili
Mendaro: etóri ayuro, mwittu ayuro, *iβili - askař, *askař iβili
Oiartzun: askař iβili
Oñati: askař iβili, *lařřter ein
Orexa: iβili askař
Orio: mwitu ař, askař iβili ař
Pasaia: ayúro iβili, *múřtu ař
Tolosa: askař iβili
Urretxu: askař iβili, *móřttu
Zegama: ayúđo, ayúđo, askař iβili

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: móř ař
sáloř, móř ař fite
Alkots: múř ađi
Aniz: múř ař
Arbizu: askař mořttu ař, lařřter
Berute: mwi řařtteayúđo:, ayúđo ři, ayúđoetōř, askař etōř, askař iřl, askař í:l
Donamaria: soasí ayúđo
Dorrao / Torrano: liřto, móřttu
Erratzu: ařle fité (?)
Etxalar: muřřteayúđo:
Etxaleku: muřř ař, ayúđo
Etxarri (Larraun): ayúđo
Eugi: sálwi

Ezkurra: muřtwáb^uđo, iso lařřter
Gaintza: koři ayuro koři, in lařřtera, ayuro mwittu, ayurořiβili, ayurořili, *askař iřli, *askař xoan
Goizueta: múřđjáuro
Igoa: muřřař ayúđo, muř řatte, múřař ayúđo
Jaurrieta: prišaeman
Leitza: múř řattéř ayúđo
Lekaroz: muřř
Luzaide / Valcarlos: eřnatu, *priřatu
Mezkiritz: sálui
Oderitz: mwittu ař, mwřřař ayúđo, mwittwář ayúđo
Suarbe: muřř - ayúđo, priše, mwittu
priřekán, mwř, *mwittu, *muřřitu
Sunbilla: muřř óř ayúđo
Urdiain: kóřika, kóřikan, lařřteřkatu
Zilbeti: tóri salúřřayóđo, móř ayúđo
Zugarramurdi: řeyi fite, fite řite

Lapurdi

Ahetze: muřř, *eRna
Arrangoitze: mořtu, *eyin lařřter, *eRne
Azkaine: muřřsen, muř, eřna, *preřatsen
Bardoze: eřna
Beskoitze: pReřatu, *eRnátu
Donibane Lohizune: múřtu, *eRnátu
Hazparne: pReřatu (?), eRnatu
Hendaia: muřtu, *eRná
Itsasu: fite, *eřné
Makea: eřnatu, pařti fite
Mugerre: eřna, preřa, isak fite (?)
Sara: muřtu, *eřnatu, *preřá
Senpere: muřtu, *eRna
Urketa: eřna
Uztaritze: eéRna, *mwitu, *preřá

Nafarroa Beherea

Aldude: eřnatu
Arboti: eřnatu
Armendaritze: eřnatu
Arnegi: priřatu, priřaka eyin, *eřnatú
Arrueta: eřná, eřnatu
Baigorri: hiři, eRna
Bastida: isak fite (?), muřř, eRna
Behorlegi: eřnaáđi
Bidarrai: eřnatu
Ezterenzubi: eřnatu, preřátua, *preřsan
Gamarte: eřnatu

Garrúze: eřnatu
Irisarri: eRnátu, *lařřter joam, *lařřter eyim
Izturitze: eřnatu, muřř
Jutsi: hiřitu, muřřitu, eřnatu
Landibarre: eřnésité, eřnatu
Larzabale: eřnatu, múřř (?), *preřa
Uharte Garazi: eřnatu

Zuberoa

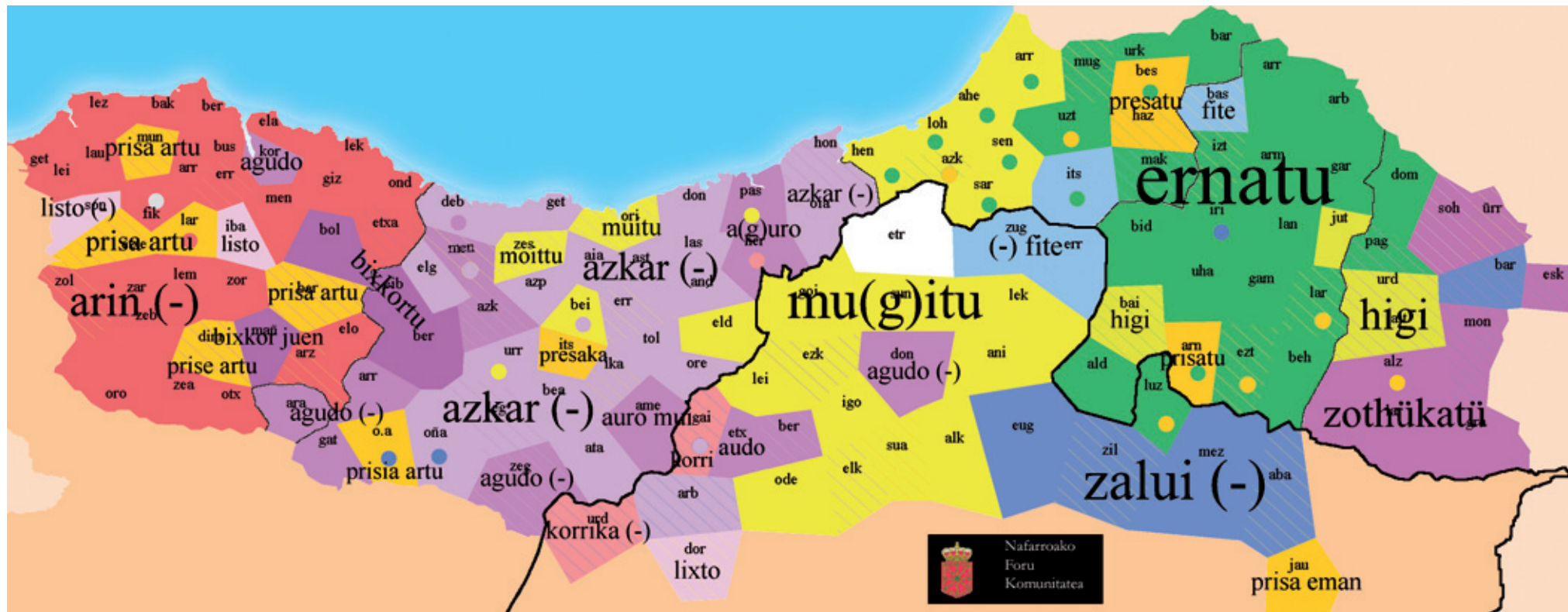
Altzai: sothýka, *preřa
Altzurükü: hiři, sothýkatu
Barkoxe: salhe, sothýka
Domintxaine: eřnatu, eřná
Eskiula: salhe sotykatu, ařhađitsalhe (?)
Larraine: sothýkatu
Montori: sothýkatu, salheřayo ai
Pagola: eřnatu, sothýkatu
Santa Grazi: sotyka háđi
Sohüta: sothýkatu, hářy behála (?), eřnatu
Urđinarbe: hiři, sothýka
Ürrüstoi: sothýka, hiři

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Arrangoitze (L): *eyin lařřter
Bastida (N): eRna
Berute (N): mwi řařtteayúđo:, askař í:l
Dima (B): iβili - arin
Etxalar (N): muřřteayúđo:
Gaintza (N): ayuro mwittu, ayurořiβili, ayurořili
Igoa (N): muřřař ayúđo
Jutsi (N): eřnatu
Legazpi (G): biskoř
Mugerre (L): isak fite
Sara (L): *preřá
Sohüta (Z): eřnatu
Uztaritze (L): *mwitu

333. Mapa: darse prisa / se dépêcher / hurry (to)

GALDERA: 11290

	arin (-)
	agudo (-)
	listo (-)
	higitu
	korri (-)
	presa (-)
	azkar (-)
	bizkor (-)
	fite (-)
	mu(g)itu
	zalui
	ernatu
	zothükatü
	laster egin
	bestelakoak

- Galdera honek zerikusi handia du 11240, 11350 eta batez ere 11360 galderarekin.
 - Askotan ez da aditz berezirik bildu, baizik eta *mugitu*, *ibili*, *egin*... aditzak + adberbio bat. Hala ere, aditza ez da kontuan izan erantzuna lematizatzean.
 - Galdera hau ere esaldi bat itzultzeko eskatuz lortu da: ‘date prisa, que viene el autobús / dépêche-toi si tu ne veux pas rater l’autobus’. Ondorioz, jasotako forma jokatua izan da askotan.

Gamiz-Fika: lekukoak *urteixu prisas* erantzuten du eta gaineratu “*Urduritu*” de “*ar-tuixu prisa*”, ‘*mugidu saites*’ *esan gure dau...*; emazteak, aldiz, *soas arin*.
Hernani: *Korri axkar autobusa galduko deu-ta...*
Gaintza: lekukoak dioenez “*kórrika*” ez dute erabiltzen, *láxterká* baizik.
Jutsi: *Higi hadi tenoreko heltzeko*.
Larzabale: *Erna hadi, beantuko zauk*.
Larraine: *Ah zothük hadi nahi bahiz izan tenoko*.